

Complexnummer: 506424

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Stoomgemaal Schieland

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

506425, 506426, 508223

Woonplaats

Rotterdam

Gemeente

Rotterdam

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdoject

Admiraliteitskade 94, 3063 EH te Rotterdam

Complexomschrijving

Inleiding

Ten behoeve van een betere bemaling van de Rotte gebouwd complex genaamd STOOMGEMAAL 'Schieland', bestaande uit een hoofdgebouw, de voormalige MACHINEKAMER met het voormalige KETELHUIS uit 1898 en de bijbehorende afscheidingsmuur met pijlers ter linkerzijde en hekwerk ter rechterzijde van het gebouw aan de Admiraliteitskade; de bijbehorende voormalige KOLENBERGPLAATS eveneens uit 1889; alsmede het nog bewaard gebleven ondergrondse gedeelte van twee UITWATERINGSDUIKERS met vier watertoevoerbuizen. De noord-zuid georiënteerde uitwateringsduiker is onderdeel van de uit 1741-42 stammende uitwateringssluis, de oost-west georiënteerde duiker is bij de bouw van het stoomgemaalcomplex in 1898 toegevoegd. Het stoomgemaalcomplex dateert uit 1889 en werd in eclectische stijl gebouwd naar ontwerp van A. Nolen, aanvankelijk betrof het een stoomgemaal later een dieselgemaal. Het vormt een belangrijk onderdeel van het Waterproject van W.N Rose en J.A. Scholten Hzn. uit 1841, waarin de oudere uitwateringssluis werd opgenomen. Boven de machinekamer bevonden zich dienstwoningen voor de eerste en tweede machinist, thans tot een woning samengevoegd. NB De moderne kantooraanbouw van een bouwlaag tegen het hoofdgebouw valt buiten de bescherming.

Omschrijving

Het complex is gesitueerd op een onregelmatig terrein nabij het Boerengat en omvat drie gebouwen op vrijwel rechthoekige plattegronden opgetrokken in fel-rode baksteen onder met pannen bedekte zadeldaken en twee uitwateringsduikers. Het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hoofdgebouw, de voormalige machinekamer bevindt zich aan de Admiraliteitskade; door een klein tussenlid verbonden ligt direct hierachter het voormalige ketelhuis. Ter linkerkant van het hoofdgebouw bevindt zich aan de Admiraliteitskade een afscheiding bestaande uit inrijpoort met twee poortpijlers op de uiterste linkerhoek en rechts hiervan een tot aan het hoofdgebouw doorlopende bakstenen muur (het hekwerk in deze poort is niet meer aanwezig); ter rechterzijde van het gebouw een smeedijzeren Jugendstilhekwerk, waarachter een brandgang loopt. De voormalige kolenbergplaats is enigszins teruggelegen in de noordwesthoek van het terrein. De vensters van de gebouwen zijn op de begane grond licht getoogd en voorzien van houten schuifkozijnen met kleine roedenverdeling. In de gevels zijn natuurstenen plinten, dorpels, lateien en sluitstenen gebruikt. Onder het onbebouwde terrein alsmede onder de stoomgemaalgebouwen bevinden zich twee uitwateringsduikers, aan de oost-west georiënteerde duiker bevinden zich vier watertoevoerbuizen.

Waardering

Het voormalig technisch complex van stoomgemaalcomplex Schieland - onderdeel van W.N. Roses Waterproject - met machinekamer, bijbehorend ketelhuis, kolenbergplaats, poort, muur- en hekafscheidings en deels oudere ondergrondse gewelven is van algemeen belang wegens cultuurhistorische, architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde alsook van belang uit industrieel-archeologisch oogpunt.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 506425

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 april 2000
Kadaster deel/nr	82900/18

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Rotterdam	Rotterdam	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Rotterdam	Kralingen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kralingen	I			287

*Omschrijving***

Inleiding

Voormalige machinekamer met bijbehorend ketelhuis, daterend uit 1898 naar ontwerp van A. Nolen en hoofdonderdeel van het stoomgemaalcomplex Schieland. Op de begane grond bevond zich in oorsprong aan de Admiraliteitskade de machineruimte, hierboven bevonden zich in oorsprong twee dienstwoningen, thans tot een woning samengevoegd. Schuin tegen het hoofdgebouw is onder een kleine hoek het ketelhuis gesitueerd dat met een smal tussenlid verbonden is met de voormalige machinekamer. Aan de Admiraliteitskade bevindt zich ter linkerzijde van het hoofdgebouw een muur met poortpijlers, ter rechterzijde een smeedijzeren hekwerk.

Omschrijving

Voormalige machinekamer en ketelhuis op een L-vormige plattegrond opgetrokken in rode baksteen. Het rechthoekige deel waar zich de machinekamer bevond, grenzend aan de Admiraliteitskade, bestaat uit een middendeel van vier vensterassen breed en twee bouwlagen met een kapverdieping hoog en zijdelen van twee vensterassen breed en een bouwlaag met een kapverdieping hoog. Het middendeel heeft een afgeplat schilddak, de zijdelen zadeldaken. De verschillende delen worden geaccentueerd door lisenen, de middenlisenen bekroond door natuurstenen ornamenten, de hoeklisenen door gedecoreerde ezelsruggen. Op de begane grond bevinden zich acht hoge licht getoogde schuifvensters met in de rollagen sluitstenen van natuursteen. Ter hoogte van wisseldorpels en bovendorpels doorlopende natuurstenen banden tussen de vensters. De eerste verdieping van het middendeel kraagt iets uit met onder de vensters een sierfries in keperverband van rood en blauw geglazuurde baksteen. Hierboven vier kruisvensters met natuurstenen waterdorpels en lateien bekroond door rollagen met natuurstenen sluitstenen. Het middendeel wordt aan de bovenzijde afgesloten door een puntgeveltje waarin zich twee kleine rechthoekige vensters bevinden onder een natuurstenen latei, geflankeerd

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

door een borstwering met kantelen rustend met groen geglazuurde consoles op een gemetseld rondboogfries. De zijdelen, voorzien van keperfries, worden afgesloten door een houten bakgoot. Op de begane grond van de westelijke zijgevel een hoge houten deur geflankeerd door licht getoogde schuifvensters. In het spaarveld van de puntgevel, eveneens omzoomd door een klimmend keperfries, bevindt zich een drielicht-achtig venster. Inwendig wordt de machinekamer overdekt door troggewelven en zijn gietijzeren draagkolommen, alsmede twee loopkraaninstallaties en een peilschaal bewaard gebleven.

Het ketelhuis in de aangrenzende vleugel achter de machinekamer is in dezelfde trant uitgevoerd en heeft een hoog zadeldak en in de puntgevel (westelijke zijgevel) een groot driedelig rondboogvenster met horizontale roeden, geplaatst boven drie gekoppelde, licht getoogde schuifvensters met roedenverdeling. Inwendig wordt de ruimte overdekt door polonceauspannten.

Links van het hoofdgebouw loopt het metselwerk van de gevel met vergelijkbare detaillering (kantelen en lisenen) door in de bakstenen muur op natuurstenen plint en natuurstenen ezelsrug. Geheel links een poort bestaande uit twee gemetselde pijlers met driezijdige natuursteen bekroning. Geheel rechts een smeedijzeren hek in Jugendstil, waarachter een brandgang loopt.

Buiten tegen de westelijke gevel van het hoofdgebouw staat nog een peilschaal.

Waardering

Hoofdgebouw van voormalig stoomgemaal, bestaande uit machinekamer met ketelhuis en bijbehorende afscheidingsmuur met poortpijlers en smeedijzeren hekwerk, hoofdonderdeel van het stoomgemaalcomplex, als historisch functioneel onderdeel van W.N. Roses Waterproject van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde alsook uit industrieel-archeologisch oogpunt van belang.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie

Gemaal(M3)

Monumentnummer*: 506426

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 april 2000
Kadaster deel/nr	82900/23

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Rotterdam	Rotterdam	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Rotterdam	Kralingen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kralingen	I			287

*Omschrijving***

Inleiding

Op binnenterrein in de noordwestelijke hoek gelegen voormalige KOLENBERGPLAATS (later in gebruik genomen als garage en loods), daterend uit 1898 naar ontwerp van A. Nolen, onderdeel van het stoomgemaalcomplex Schieland.

Omschrijving

Voormalige kolenbergplaats van één bouwlaag onder een met pannen gedekt zadeldak, opgetrokken op een rechthoekige plattegrond in dezelfde eclectische trant als het stoomgemaal (gemetselde lisenen, waterdorpels sluitstenen en lateien van natuursteen en in de zijgevel kantelen). Tussen de lisenen van het middelste geveldeel een rechthoekige garagedeur met dubbele deuren, tussen de lisenen van het linker geveldeel een oorspronkelijke entree bestaande uit houten toegangsdeur en licht getoogd bovenlicht met roedenverdeling; tussen de lisenen van het rechter geveldeel een licht getoogd venster met roedenverdeling. Zijgevels met ezelsruggen.

Waardering

Voormalige kolenbergplaats uit 1898 van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarden als historisch-functioneel onderdeel van stoomgemaal Schieland.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen	Opslag	Garage (G)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 508223

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 april 2000
Kadaster deel/nr	82968/123

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>				
Rotterdam	Rotterdam		Zuid-Holland				
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Admiraliteitskade	94			3063 EH	Rotterdam		
Admiraliteitskade	96			3063 EH	Rotterdam		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>		<i>Appartement aanduiding</i>		<i>Grondperceel</i>	
Kralingen	I					286	
Kralingen	I					4	
Kralingen	I					6	
Kralingen	I					287	
Kralingen	I					5	

Omschrijving**

Inleiding

Twee uitwateringsduikers en vier watertoevoerbuizen, onderdeel van het stoomgemaal Schieland. De gewelven bevinden zich onder het terrein waarop het Stoomgemaalcomplex Schieland is gebouwd. De gewelven zijn toegankelijk via een opening afgedekt door een luchtrooster in het onbebouwde, verharde binnenterrein aan de zijde van de Admiraliteitskade. Het noord-zuid georiënteerde gewelf is een deel van de uitwateringssluis uit 1741-42. De zuigbuizen van de pompen van het gemaal Schieland kwamen uit op de in 1898 nieuw aangelegde duiker, dit is het oost-west georiënteerde gewelf, die op de oudere uitwateringsduiker van de sluis was aangesloten.

Omschrijving

Ondergrondse in baksteen gemetselde segmentboogvormige gewelven met vloer van twee uitwateringsduikers met afmetingen van ca. 5.75 m. breed en een hoogte van ca. 5.10 m. op houten paalfundering. Het lange noord-zuid georiënteerde gewelf, daterend uit 1741-42, bevindt zich onder de voormalige kolenbergplaats en onder het onbebouwde, verharde terrein; het iets smallere en kortere gewelf uit 1898 begint deels onder het onbebouwde, verharde terrein en deels onder de voormalige kolenbergplaats en loopt uit tot onder het ketelhuis. De vier waterafvoerbuizen staan loodrecht op het oost-west georiënteerde gewelf en komen uit onder de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

voormalige machinekamer.

Waardering

Uitwateringsduiker met bijbehorende watertoebuizen van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarden wegens de ouderdom en tevens van belang als historisch-functioneel onderdeel van het stoomgemaalcomplex.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Aanlegvoorziening

Functie